

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GINO CAMILLERI**

Seduta tas-16 ta' Frar, 2007

Citazzjoni Numru. 2087/1999/1

Carmelo Monaco

vs

SM Cables Limited u Noel Micallef

II-Qorti

Rat ic-citazzjoni fejn l-attur ippremetta:

Illi fit-22 t'Ottubru 1998, l-attur, li kien production Manager impjegat mad-ditta konvenuta SM Cables Limited zelaq u waqa fil-kors tax-xogħol tieghu fil-fabbrika tal-istess ditta konvenuta, fuq grease, li kien thalla fl-art, ad insaputa

tieghu mill-konvenut Micallef, u fl-istess waqgha sofra ksur tar-radius tax-xellug;

Illi ghal din il-waqgha u dan il-koriment kienu responsabqli l-konvenuti, il-konvenuta ditta SM Cables ghaliex ma haditx hsieb li l-post tax-xoghol li fih, l-attur, impjegat tagħha, kellu jahdem, ma kienx nieqes mill-perikoli ghall-inkolumita' tal-haddiema, u ghax halliet lill-konvenut l-iehor Micallef jagħmel xogħol fil-fabbrika tagħha mingħajr ma hadet hsieb li jsir tindif wara dan ix-xogħol, u l-iehor, il-konvenut Micallef ghaliex wara li għamel xogħol fil-fabbrika, li ma kienx dak soltu, naqqas milli jnaddaf u halla għalhekk grease mal-art b'perikolu ghall-haddiema;

Illi bhala segwitu tal-istess koriment l-attur sofra danni, u għad ikompli jsorfi danni, konsistenti fl-ispejjes ta' ezami, kura medika u ta' fisjoterapija, kif ukoll f'telf ta' qliegħ minn xogħol, u billi hemm prospett li l-attur qatt ma jerga jigi fl-istat fisiku ta' qabel, anke danni futuri konsistenti f'telf ta' qliegħ minhabba l-menomazzjoni;

Għalhekk l-attur talab li l-konvenuti jghidu ghaliex: -

(1) ma għandux jigi deciz u dikjarat illi ghall-incident imsemmi u konsegwenti koriment u danni sofferti mill-attur, huma kienu unikament responsabqli;

(2) ma għandhomx jigu likwidati d-danni li sofra u għad isofri l-attur bhala konsegwenza tal-istess incident u koriment;

(3) ma għandhomx jigu kundannati jħallsu lill-attur, in solidum bejniethom, is-somma ta' danni hekk likwidata;

Bl-ispejjez u bl-imghax kontra l-konvenuti li gew ngunati għas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni tal-attur debitament konfermata bil-gurament u l-liusta tax-xhieda tieghu;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta fejn gie eccepit:

Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda, bl-ispejjez stante li s-socjeta' eccipjenti m'għandha l-ebda responsabbilta ghall-incident de quo għal liema incident kien unikament responsabbli l-istess attur;

Illi għalhekk m'hemmx danni x'jigu likwidati fil-konfront tas-socjeta' eccipjenti;

Illi konsegwentement l-eccipjenti m'għandhiex tigi kkundannata thallas l-ebda ammont;

Illi fi kwalunkwe kaz u minghajr pregudizzju għas-suespost l-attur, għażiex minn u minnu allegatament sofft;

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta' konvenuta debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tagħha;

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenut Noel Micallef fejn gie eccepit :-

Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda, bl-ispejjez stante li l-eccipjent m'għandhu l-ebda responsabbilta ghall-incident de quo għal liema incident kien unikament responsabbli l-istess attur;

Illi għalhekk m' hemmx danni x' jigu likwidati fil-konfront tal-eccipjenti;

Illi konsegwentement l-eccipjenti m' għandux tigi kkundannat ihallas l-ebda ammont;

Illi fi kwalunkwe kaz u minghajr pregudizzju għas-suespost l-attur, għażiex minn u minnu allegatament sofft;

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut Noel Micallef debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tieghu;

Rat id-digriet tagħha tal-10 ta' Lulju 2000 li bih it-tabib Mr. Charles Grixti bhala espert mediku bil-fakoltajiet kollha soliti;

Rat ir-rapport tal-abbli espert mediku debitament konfermat bil-gurament fil-kors tas-seduta tat-22 ta' Mejju 2001;

Rat l-affidavit ta' Andrea Zammit presentat mill-attur u dak tal-istess attuir;

Rat l-affidavit ta' Edwin Zammit presentat mis-socjeta konvenuta;

Rat l-affidavit tal-konvenut;

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawza u d-dokumenbt esibiti;

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet tal-konvenuti;

Rat in-nota responsiva tal-attur;

Rat li l-kawza giet differita għas-sentenza;

Ikkonsidrat:

Fic-citazzjoni l-attur, li kien production manager mas-socjeta konvenuta, jghamel referenza ghall-incident li sehh fit-22 ta' Ottubru 1998 meta waqt il-hin tax-xogħol tiegħu huwa zelaq u waqa fil-fabbrika tal-istess socjeta konvenuta fuq grease, li kien thalla fl-art mill-konvenut l-iehor Micallef. Huwa sofra ksur tar-radius tax-xellug. L-attur jippretendi li l-konvenuti kienu responsabbi għall-imsemmi incident u korriġġent konsekwenzjali u dana ghaliex is-socjeta knvenuta ma hadi x hsieb li l-post tax-xogħol ikun nieqes mill-perikoli għall-inkolumita' tal-haddiema, u ghaliex halliet lill-konvenut l-iehor Micallef jagħmel xogħol fil-fabbrika tagħha mingħajr ma hadet hsieb li jsir tindif wara dan ix-xogħol. Il-konvenut Micallef hu responsabbi ghaliex wara li għamel xogħol fil-fabbrika, naqqas milli jnaddaf u halla għalhekk grease mal-art

Kopja Informali ta' Sentenza

b'perikolu ghall-haddiema. L-attur jippremetti ukoll li huwa sofra danni u għad jista jsorri danni minhaba dan l-incident;

Għalhekk l-attur talab li jigi dikjarat li ghall-incident imsemmi u konsegwenti koriment u danni sofferti mill-attur il-konvenuti kien unikament responsabbli. Qed jitlob ukoll li jigu likwidati dawn id-danni u li l-konvenuti jigu kundannati jhallsu lill-attur, in solidum bejniethom, is-somma hekk likwidata;

Is-socjeta konvenuta u l-konvenut Micallef issottomettew l-istess eccezzjonijiet. Huma eccipew li m'ghandhom l-ebda responsabbilta ghall-incident de quo għal liema incident kien unikament responsabbli l-istess attur. Huma eccipew ukoll li għalhekk m'hemmx danni x'jigu likwidati u konsegwentement m'ghandhomx jigu kundannati jhallsu l-ebda ammont, Huma eccipew ukoll li fi kwalunkwe kaz l-attur gia thallas ta' dak minnu allegatament soffert;

Fil-kors ta' dawn il-proceduri gie nominat bhala espert mediku t-tabib Mr. Charles Grixti bil-fakoltajiet kollha soliti. L-abбли espert mediku ppresenta r-rapport tieghu fejn ikkonkluda li bhala kawza tal-incident in kwestjoni l-attur sofra dizabilita' permanenti tat-tlieta fil-mija (3%); Għandu jingħad mill-ewwel li l-attur ma rnexxilux jiprova b'mod suffijenti li l-konvenuti għandhom jigu ritenuti responsabbli tal-incident in kwestjoni;

Meta l-attur xehed f'dawn il-proceduri huwa kkonferma li fit-22 ta' Ottubru 1998 wegħha fuq ix-xogħol. Huwa jghid li zelaq u waqa hazin. Huwa jghid ukoll li l-kawza li waqa kienet li l-konvenut Noel Micallef, li kien qed jagħmel xi xogħolijiet mhux konnessi mal-fabbrika u cioe' kien qed iholl xi viti, inehhi s-sadid u jagħmel il-grease, kien waqqa, mingħajr ma nduna, xi materjal ma' l-art, li kkawzaw l-imsemmi incident. L-attur ma jgħatix rendikont car ta' kif effettivament gara l-incident u lanqas ma jgħati redikont car ta' dak li kien qed jgħanmel il-konvenut Noel Micallef u ta' dak li għamel l-istess konvenut biex ikkawza l-incident in kwestjoni;

Jigi rilevat li kienet ir-responsabilita' tal-istess attur li jqassam ix-xoghol bejn il-haddiema u ghalhekk kien hu li kelly jghid lill-istess konvenut Micallef ix-xoghol li kelly jghamel. L-attur stess jghid li l-istess Micallef kelly jobdi l-ordnijiet li kien itih l-istess attur. L-attur stess jghid li fl-art kien jaqa materjal, cioe' bocci zghar tal-PVC u dan kien jagħmel l-art perikoluza anki meta wieħed jilbes is-safety shoes. Għalhekk ma jistax jigi eskluz li l-incident gie kkawzat minn dan il-materjal. Inoltre kien ikun hemm mal-art ukoll kwantita' ta' talcum powder, li ukoll seta rrenda l-art tizloq;

L-attur stess jghid li fil-hin in kwestjoni huwa kien qed jahdem fuq mhux inqas minn erba' (4) magni u kien gej u sejjer minn wahda ghall-ohra. F'daqqa wahda nduna li wahda mill-magni ntfiet u mar jigri għal fuq din il-magna. L-incident għalhekk seta sehh minhabba l'ghagla u minhabba in-nuqqas ta' attenzjoni da parti tal-istess attur;

Inoltre l-attur ma kienx konsistenti f'dak li qal u waqa ukoll f'certi kontradizzjonijiet. Di fatti fil-kontro-esami biss l-attur kien zgur li kien hemm grease mal-art. L-attur xehed in kontro-esami ghall-ahhar ta' dawn il-proceduri. In effett fil-kontro-esami l-attur jghati l-impressjoni li huwa addatta rrakkont tieghu skond dak li qalu x-xhieda l-ohra kollha u skond dak li kien qed jirrizulta. In effett l-attur l-ewwel jghid li huwa kien jghati l-istruzzjonijiet tax-xogħol lill-konvenut Micallef, pero' fil-kontro-esami jghid li ma kienx jistruwixxi l-konvenut peress li dan ma kienx haddiem tal-fabbrika. Fil-kontro-esami l-attur ukoll jirrakkonta għal-ewwel darba li huwa qal lill-konvenut Micallef biex ma jkomplix jghamel ix-xogħol li kien qed jghamel pero' dan ma obdix u għalhekk l-attur mar biex jilmenta max-xhud Edwin Zammit. B'kumbinazzjoni pero' l-attur lill Zammit ma sabux;

Hu minnu li x-xhud Andrea Zammit, li fiz-zmien in kwestjoni kien jahdem fil-fabbrika tas-socjeta konvenuta bhala machine opertor, qal li l-konvenut Noel Micallef fil-hin tal-incident kien qed jghamel xogħol li ma kienx konness mal-fabbrika. Dan ix-xhud pero' jsemmi li Micallef kien halla jigru mal-art ftit skorfini u washers u mhux

grease kif jghid l-attur. In effett huwa jghid li l-attur zelaq f'dawn il-washers. Dan l-istess xhud izid jghid li dak il-hin tal-incident huwa ma jafx fejn kien Micallef. Qal ukoll li fix-xoghol taghhom huma effettivament juzaw skorfini, washers u tornaviti u qal li effettivament ma jafx minn fejn gew il-washers li kienu qeghdin ma' l-art. Dan ix-xhud ikkonferma li kienet funzjoni tal-attur li jara li ma jkunx hemm oggetti ma' l-art. In vista ta' dan kollu ma jistax jinghad li dak li qal dan ix-hud hu konklussiv sabiex jigi stabbilit dak li fil-fatt gara;

Inoltre jirrizulta li esatt wara l-incident l-attur fl-ebda hin ma ghamel allegazzjoni li l-incident sehh minhabba n-negligenza ta' xi hadd. Huwa ma allegax li kien waqa minhabba xi grease jew xi washers li kienu mal-art. Lanqas ma hu zgur li l-attur kien libes is-safety shoes fil-hin tal-incident. Fir-rapport li sar lill assikuraturi u li sar fuq dak li qal l-attur dwar l-incident ma giex indikat li l-attur waqa minhabba negligenza ta' xi haddiehor. Jirrizulta inoltre li l-attur thallas tal-ispejjez li kien qed isostni li ghamel in konnessjoni mal-incident. Dawn thallsu mill-assikurazzjoni u jidher li l-attur ha hafna aktar minn dawn l-ispejjez. Jirrizulta ukoll li l-attur baqa dejjem jithallas il-paga tieghu shiha anke meta l-istess attur kien imwegga b'idu fil-gibs;

Barra min hekk da parti tieghu l-konvenut Noel Miocallef ikkonferma li x-xoghol li kien qed jaghmel kien jinvolvi zebgha u xkatlar, u ma kienx jinvolvi grease. Huwa kkonferma ukoll li fl-ebda hin ma waqghulu xi zjut mal-art;

Lanqas ma jirrizulta li s-socjeta konvenuta kienet b'xi mod responsabli ghall-incident in kwestjoni. Ma jirrizultax sufficientement pruvat li s-socjeta knvenuta ma haditx hsieb li l-post tax-xoghol ikun nieques mill-perikoli ghall-inkolumita' tal-haddiema. Lanqas ma jirrizulta li s-socjeta konvenuta ma haditx hsieb li jsir tindif sewwa tal-fabbrika. F'dan ir-rigward kif gia gie rilevat kien l-attur stess li kien responsabli li ma jkux hemm perikoli ghall-haddiem u li l-post ikun nadif;

Kopja Informali ta' Sentenza

Fid-dawl ta' dan kollu l-eccezzjonijiet tal-konvenuti għandhom jigu akkolti. Mill-banda l-ohra t-talbiet attrici ma jirrizultawx sufficientement pruvati u għalhekk dawn l-istess talbiet għandhom jigu rigettati;

Għal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi fl-ewwel lok tilqa l-eccezzjonijiet tal-konvenuti u konsegwentement u fit-tieni lok billi tichad it-talbiet kollha attrici;

Spejjez kontra l-attur.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----